
MODERAT EFTERTANKE

Moderaterna har publicerat sin eftervalsanalys. Den innehåller många intressanta tankar om valresultatet och moderaternas fortsatta väg. Analysen presenteras och diskuteras flitigt av Svensk Tidskrift.

Men ändå är nog eftervalsdebatten ett större skäl till eftertanke än valresultatet. Och den moderata eftertanken kan lämpligen börja med att dra sig till minnes vår moderna historia.

Politikens sakinnehåll

Folkpartiet var en gång Sveriges ledande borgerliga parti. Det var inte för att Bertil Ohlin var en svärmorsdröm (vilket dagens "analytiker" ibland tror) utan för det att Bertil Ohlin behärskade politikens sakinnehåll. Han kunde ekonomisk politik som ingen annan, hade en stark övertygelse om rätt och fel och därtill en drivkraft efter politiskt skapande och idéutveckling. Det som kom därefter, med Carl Tham som lysande symbol, relativiserade idéerna. Spelet och inte skapandet

sattes i förgrunden och politiska idéer blev någonting underordnat formuleringar, image och marknadspositioneringen. Folkpartiet har aldrig återhämtat sig och årets partiledarstrid, där ingen pratat politik men alla haft åsikter om mediabilden, visar att folkpartiet ännu har att återuppfinna skapandet istället för spelandet.

Tillbaka på spåret

Moderaternas 60-tal var heller inte så upplyftande. Gösta Bagges och Jarl Hjalmarssons högerparti förrade sig in i spelteorin. Namnbyte, utanverk och "partiets positionering" relativt andra partier blev de stora ämnena, alltmedan det politiska självförtroendet sjönk och kompassen irrade runt. Det var först när moderata politiker, under Gösta Bohmans ledning, började intressera sig för politik och vad som är sunt, rätt och riktigt politiskt, istället för att kvacka som marknadsförare och grubbla över vad som är smart, snyggt och listigt, som moderaterna kom tillbaka på spåret.

Självklart är politisk pedagogik viktig och även idéer behöver förpackningar. Men utanverk utan innehåll leder obönhörligen till förläckning och förtorkning.

Klädsel och karaktärsdrag

I Fredrik Reinfeldt har ungmoderaterna fått en ordförande som inte läst och lärt sin politiska historia. I intervjuer, tidsningsartiklar och senast en liten pamflett har han haft synpunkter. De har inte handlat om vilken politik Sverige behöver eller vilka frågor moderaterna skall driva. Istället kan inläggen sorteras under sökord som framtoning, bilden av moderaterna, moderata företrädares karaktärsdrag, egenskaper, klädsel eller födelsedecennium.

Nu är väl varken Reinfeldt eller hans skrivelser särskilt intressanta, mer än som utslag av ett fenomen som just nu solkar ner svensk politik och gör att politiskt intresserade känner sig hemlösa.

Utanverk, inte innehåll

I brist på andra ord kan vi kalla det för politikens *Sahlinisering*. Den Sahliniserade politiken styrs av rubrikerna och jakten på snabba mediagenomslag. Utanverk blir allt och innehåll inget. Sahliniseringens politiker blir gärna personliga, ty de vet att personer och personligt säljer. De koketterar med litet lagom intern kritik, fast då mot personer och aldrig åsikter. Det kan vara Stig Malms stil, Anne Wibbles utstrålning, Ingvar Carlssons tråkighet eller Carl

Bildts dominans.

Den Sahliniserade politikern flyr politikens idéer och ståndpunkter. Sådana gör sig inte i Jeopardy och frukostteve och riskerar dessutom att skrämra viktiga marknadssegment. Hellre då markeringar (det heter ofta så) mot barnporn och skinnhuvuden eller för sälar, datorer i skolan och vikten av hjärta i politiken. I den Sahliniserade politiken förs det politiska samtalet av fristående debattörer utan marknadsandelar. Anders Isaksson, Lorentz Lyttkens, Bo Södersten, Ann-Marie Pahlsson, Patrik Engellau och några andra diskuterar politik och det politik borde handla om, medan politiker läser Expressen och opinionsanalyser.

Vilka minns du?

Lyckligtvis visar erfarenheterna entydigt att den Sahliniserade politikens framgång är kortvarig. Den som bryr sig mer om bilden än åt innehållet i politiken, blir lika flyktig som en TV-bild i rymden. Förutom svenska erfarenheter kan den som vill studera och jämföra Margaret Thatcher med John Major, Helmut Kohl med Reiner Barzel eller Helmut Schmidt med Björn Engholm. Vilka minns du och varför?

För Sveriges skull

Sahliniseringen gör politiken irrelevant, ointressant och antiintellektuell. Om den griper tag också i moderaterna gör den precis samma sak med dem.

För Sveriges skull, låt oss slippa se det.